

DNK.WK.583.1.2020.KD

Warszawa, 23 lipca 2020 r.

**Informacja o wynikach kontroli
realizacji przez Fundację Semper Fidelis na rzecz Archidiecezji Lwowskiej zadania
publicznego pt. *Budowa świetlicy środowiskowej dla polskich dzieci i polskiej
młodzieży z Pnikuta na Ukrainie – etap II – roboty wykończeniowe***

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) przeprowadziła kontrolę planową realizacji zadania publicznego pt. *Budowa świetlicy środowiskowej dla polskich dzieci i polskiej młodzieży z Pnikuta na Ukrainie – etap II – roboty wykończeniowe* (dalej: *zadanie publiczne* lub *zadanie*). Podstawę kontroli stanowił § 8 umowy nr 173/DOB/19 z 27 marca 2019 r. (aneksowanej: 31 października 2019 r.; dalej: *umowa*) zawartej pomiędzy KPRM a Fundacją Semper Fidelis na rzecz Archidiecezji Lwowskiej (dalej: *Fundacja* lub *Zleceniobiorca*).

Podstawa prawna

Art. 17 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹. *Zadanie* zlecono w trybie art. 11 b tej ustawy.

[Podsumowanie ustaleń]

Zakres merytoryczny *zadania* określony w *umowie* został zrealizowany terminowo, a cel zawarty w ofercie realizacji *zadania* (dalej: *oferta*) osiągnięty. Przeprowadzono prace wykończeniowe w nowo wybudowanej świetlicy w Pnikucie na Ukrainie, w efekcie czego powstał obiekt, stanowiący bazę edukacyjną dla lokalnej społeczności, w szczególności polskich dzieci i polskiej młodzieży. Stan realizacji *zadania publicznego* odpowiadał informacjom przedstawionym w sprawozdaniu z wykonania *zadania* (dalej: *sprawozdanie*).

Część środków wydatkowanych w ramach *zadania* w kwocie 45.326,66 zł została wykorzystana czasowo niezgodnie z postanowieniami § 2 ust. 4 *umowy*. Środki z dotacji w kwocie 45.000 zł (z 422.420,58 zł, tj. 10,7% przyznanej dotacji) przeznaczono przez 4 miesiące na prowadzony przez *Fundację* remont zabytkowego budynku w Łańcucie. Z kolei w ramach kwoty 326,66 zł pokrywano z dotacji bieżące koszty obsługi rachunku bankowego, mimo że *oferta* nie przewidywała takiej pozycji, a na koniec realizacji *zadania* równowartość tej kwoty uiszczono i rozliczono w ramach *zadania* jako środki własne *Fundacji*.

Zastrzeżenia budzi *oferta* złożona przez *Zleceniobiorcę*, ponieważ informacje w niej zawarte były niespójne. Zakres i koszt prac skalkulowano bowiem dla budynku składającego się z 10 pomieszczeń, natomiast w innym miejscu *oferty* wskazano, niezgodnie ze stanem faktycznym, że świetlica będzie liczyć 19 pomieszczeń. Niezgodność ta, stosownie do wyjaśnień, wynikała z błędu. Ponadto na etapie zmiany *umowy* nie przedłożono do KPRM uaktualnionego harmonogramu działań.

[Opis zadania publicznego i termin złożenia sprawozdania]

1. W rezultacie *zadania publicznego* powstała świetlica, w której zaplanowano prowadzenie nieodpłatnej działalności kulturalnej i oświatowej. W miejscu tym polskie dzieci i młodzież z Pnikuta mają uczyć się języka polskiego, poznawać polską historię, wzbogacać wiedzę ogólną, rozwijać zainteresowania i uzdolnienia, a także umacniać więź z Polską. Zgodnie z wyjaśnieniem², rozpoczęto prowadzenie zajęć w świetlicy, jednak ze względu na epidemię spowodowaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zostały one zawieszane do czasu uchylenia zakazu przez władze Ukrainy.

¹ Dz.U. z 2020 r., poz. 1057, t.j.

² Wyjaśnienia członków Zarządu *Fundacji* z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020 i 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

Wg aneksowanej umowy od 27 marca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. na zadanie publiczne przewidziano kwotę 562.187,83 zł, z czego:

- 422.420,58 zł stanowi dotacja celowa KPRM (75,14%),
- 139.767,25 zł stanowią środki własne Fundacji (24,86%).

Zakres działań przedstawionych w ofercie obejmował:

- 1) montaż okien, parapetów i drzwi zewnętrznych (56.933,45 zł),
- 2) roboty wykończeniowe wewnętrzne (210.634,82 zł),
- 3) wykonanie elewacji, ocieplenie murów, tynkowanie (91.618,53 zł),
- 4) roboty zewnętrzne: taras, schody, chodniki (63.233,78 zł),
- 5) wykonanie instalacji elektrycznej (73.663,75 zł),
- 6) wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, c.o. i kotłowni (58.103,50 zł),
- 7) nadzór inwestorski (8.000 zł).

2. Generalnym wykonawcą robót była firma *Pracownia Projektowo-Plastyczna, B K*, wybrana przez Fundację w drodze zapytania ofertowego. Prace wykończeniowe wykonawca prowadził na podstawie 2 umów zawartych z Fundacją 27 marca 2019 r.³:

- jedna dotyczyła robót budowlanych finansowanych z dotacji KPRM (dalej: *umowa z wykonawcą na roboty budowlane*);
- druga dotyczyła instalacji elektrycznej, instalacji wod.-kan., c.o. i kotłowni, które były finansowane ze środków własnych (dalej: *umowa z wykonawcą na instalacje*).

3. Zleceniobiorca złożył sprawozdanie 29 stycznia 2020 r.⁴, zgodnie z terminem określonym w § 9 ust. 1 umowy.

[Aneks do umowy]

4. W myśl pierwotnego brzmienia umowy zadanie miało być prowadzone od 27 marca do 31 października 2019 r. Aneksem do umowy zmieniono termin końcowy realizacji zadania i poniesienia wydatków na 31 grudnia 2019 r. Na etapie zmiany umowy nie przedłożono jednak do KPRM uaktualnionego harmonogramu działań. Ostatecznie prace sfinalizowano 30 grudnia 2019 r., tj. w terminie realizacji zadania (od 27 marca do 31 grudnia 2019 r.).

Prace wykończeniowe prowadzono od 8 kwietnia do 27 grudnia 2019 r., a ich zakończenie stwierdzono protokolarnie 30 grudnia 2019 r.

Pierwotnie zadanie miało zakończyć się 31 października 2019 r. W dzienniku budowy 7 października 2019 r. wskazano na konieczność przedłużenia terminu prac. Fundacja skierowała wniosek w tej sprawie do KPRM pismem z 25 października 2019 r.⁵ (18 dni od stwierdzenia takiej potrzeby w dzienniku budowy), ponieważ początkowo sądzono⁶, że mimo trudności, prace zostaną zakończone w terminie. Jako przyczynę wydłużenia realizacji zadania wskazano opóźnienia w pracach, wynikające z utrudnień granicznych przy dostawach polskich materiałów⁷. Do KPRM nie przekazano, przez nieuwagę⁸, zmienionego harmonogramu prac w ramach umów z wykonawcą na roboty budowlane i instalacje.

[Stan realizacji inwestycji budowlanej]

5. Zadanie wykonano zgodnie z zakresem i kosztem działań określonym w ofercie. Oferta była jednak niespójna, tj. w jednym miejscu oferty wskazano, że świetlica będzie liczyła 19 pomieszczeń, natomiast zakres i koszt prac został skalkulowany dla budynku składającego się z 10 pomieszczeń. Wyjaśniono⁹, że podany w ofercie opis odnoszący się do 19 pomieszczeń wynikał z błędu.

Zgodnie z przewidzianym w ofercie zakresem i kosztem działań, opartym o projekt budowlany i kosztorysy inwestorskie, w świetlicy znajdowało się 10 pomieszczeń, w tym 1 sala zajęciowa¹⁰. Jednocześnie w innym miejscu oferty¹¹ wskazano, że w świetlicy będzie 19 pomieszczeń, w tym 11 sal do prowadzenia zajęć¹². Wyjaśniono¹³, że Fundacja pierwotnie planowała wybudowanie większej świetlicy i na taki obiekt złożyła ofertę do KPRM. Po jej negatywnym rozpatrzeniu,

³ Bez numerów.

⁴ Sprawozdanie z 24 stycznia 2020 r., do KPRM wpłynęło 29 stycznia 2020 r.

⁵ Wniosek Fundacji o zmianę terminu realizacji zadania publicznego z 25 października 2019 r., znak: FSFnRAL-0404.08.2019.

⁶ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

⁷ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020.

⁸ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

⁹ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

¹⁰ Korytarz (0.01), toaleta damska/lazienka (0.02), szatnia (0.03), toaleta męska (0.04), toaleta męska (0.05), przedsiónek toalety (0.06), pom. socjalne (0.07), kuchnia (0.08), kotłownia (0.09), sala (0.10); ponadto taras (0.11).

¹¹ Pkt. VI Inne informacje.

¹² 4 sale szkoleniowe, biblioteka z czytelnią, sala komputerowa, sala rozwoju indywidualnych talentów, sala wspólnych imprez kulturalnych i teatralnych, hala piłki nożnej, siatkówki i koszykówki, hala gimnastyki, siłownia, pokój pomocy medycznej, pokój nauczycielski, garderoba, sanitariaty, magazyny i kotłownia.

¹³ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

zmieniono plany i złożono kolejną ofertę dotyczącą prac wykończeniowych w wybudowanej mniejszej świetlicy. Sporządzając nową ofertę, korzystano z poprzedniej. Zmieniono zakres robót i ich koszty, jednak nie zwrócono uwagi na pozostawiony opis liczby i przeznaczenia pomieszczeń. Fundacja podała, że nie było to w żaden sposób zamierzone. Pomyłki nie zgłoszono do KPRM, ponieważ Zleceniobiorca jej nie zauważył. Ponadto wskazano, że mniejszy obiekt nie oznacza mniejszego zakresu zajęć.

6. Mimo że po aneksie do umowy zadanie publiczne zakończono w terminie, Zleceniobiorca nie zapewnił skutecznych mechanizmów gwarantujących terminowość realizacji zadań. Przebieg prac dokumentowany w dzienniku budowy, stanowiącym załącznik do umowy z wykonawcą na roboty budowlane, nie był przejrzysty. Występowały opóźnienia, zarówno przed podpisaniem aneksu do umowy oraz aneksów do umów z wykonawcą na roboty budowlane i instalacje wydłużających termin realizacji prac, jak i po tym czasie. Roboty wykończeniowe prowadzono blisko 9 miesięcy, jednakże sporządzono tylko jeden protokół odbioru częściowego robót, a wykonawcy przekazano 89,3% środków z dotacji KPRM w formie zaliczek. Było to niezgodne z umową z wykonawcą na roboty budowlane. W efekcie środki z niemal całej dotacji zostały zapłacone wykonawcy pomimo opóźnień w pracach, co zwiększało ryzyko nieterminowego i niekompletnego zakończenia zadania publicznego.

Postęp prac opisywany w dzienniku budowy był nieprzejrzysty¹⁴ i nie odpowiadał terminom uzgodnionym z wykonawcą. Opóźnienia występowały zarówno w stosunku do pierwotnego, ustalonego w ofercie harmonogramu działań, jak i do zmienionego harmonogramu¹⁵ (został on przekazany wykonawcy, ale nie do KPRM). W dzienniku budowy przez blisko 9 miesięcy odnotowano tylko 3 wizyty inspektora nadzoru inwestorskiego. Wyjaśniono¹⁶, że Fundacja systematycznie monitorowała postęp prac z Polski w ramach spotkań z wykonawcą, na których omawiano realizację prac i występujące trudności¹⁷. Mechanizmy te nie zagwarantowały terminowej realizacji zadań. Wskazano¹⁸, że sposób sprawowania nadzoru wynikał z prowadzenia prac na Ukrainie i ograniczeń finansowych. Do czasu odbioru końcowego sporządzono tylko jeden protokół częściowego odbioru robót, tj. 7 czerwca 2019 r.

W § 5 ust. 1 umów z wykonawcą na roboty budowlane oraz na instalacje przewidziano wypłatę wynagrodzenia w częściach, na podstawie faktur po podpisaniu protokołów odbiorów częściowych, a w § 5 ust. 2 – możliwość udzielania zaliczki w wysokości 50% wartości kosztorysowej robót (z każdej umowy, które opiewały na kwoty 422.420,59 zł i 131.767,25 zł – łącznie 554 187,84 zł¹⁹). Natomiast zapłaty dokonano na podstawie 2 faktur zaliczkowych (277.093,92 zł i 100.000 zł)²⁰ i jednej końcowej (177.093,88 zł)²¹. Zgodnie ze sprawozdaniem, faktury zaliczkowe na łączną kwotę 377.093,92 zł dotyczyły prac finansowanych z dotacji w ramach umowy z wykonawcą na roboty budowlane o wartości kosztorysowej 422.420,59 zł. Z dniem 16 sierpnia 2019 r. pokryto zatem 89,3% wartości wspomnianej umowy z wykonawcą na roboty budowlane.

Fundacja w dniu podpisania aneksu do umowy o realizację zadania publicznego (31 października 2019 r.) podpisała również aneksy do umów z wykonawcą. Z tytułu nieterminowej realizacji zadań nie naliczono kar umownych, ponieważ – jak wyjaśniono²² – opóźnienia nie były zawinione. Także po wydłużeniu terminu prac, zgodnie z wyjaśnieniem²³, opóźnienia wynikały z trudności z przewozem materiałów z Polski, takich jak np. okna, drzwi. W efekcie, mimo że np. prace naścienne były praktycznie zakończone, to do czasu zamontowania wszystkich okien nie można było stwierdzić ukończenia prac.

[Stan realizacji inwestycji przedstawiony w sprawozdaniu]

7. W sprawozdaniu wykazano realizację wszystkich działań merytorycznych ujętych w ofercie. Było to zgodne ze stanem faktycznym ustalonym w trakcie kontroli²⁴.

¹⁴ Np. w przypadku działania Licowanie ścian płytkami w dzienniku budowy odnotowano 11 listopada 2019 r. przystąpienie do układania płytek ściennych, ale nie podano daty zakończenia tych prac, a ich wykonanie nie zostało potwierdzone przez inspektora nadzoru.

¹⁵ Np. tynkowanie ścian miało zakończyć się 26 lipca 2019 r., a z dziennika budowy wynika, że 29 lipca kontynuowano prace tynkarskie; licowanie ścian płytkami miało zakończyć się 8 sierpnia 2019 r., a dopiero 11 listopada przystąpiono do układania tych płytek; roboty malarskie miały zakończyć się 30 sierpnia 2019 r., a 9 grudnia były one nadal prowadzone.

¹⁶ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

¹⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020 przynajmniej raz w miesiącu odbywały się robocze spotkania informacyjno-koordynacyjne z udziałem właściciela firmy wykonawczej, kierownika budowy i inspektora nadzoru w siedzibie Fundacji w Łańcucie. Ponadto odbywały się spotkania w siedzibie wykonawcy w Rzeszowie.

¹⁸ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

¹⁹ Na podstawie wystawionych faktur zapłacono 4 grosze mniej, tj. 554.187,80 zł brutto.

²⁰ Faktury zaliczkowe nr: 01/06/2019 z 10 czerwca 2019 r. oraz 02/08/2019 z 13 sierpnia 2019 r.

²¹ Faktura nr 06/12/2019 z 22 grudnia 2019 r.

²² Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

²³ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 30 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/06/2020.

²⁴ W związku ze zdalnym prowadzeniem kontroli podczas stanu epidemii dot. wirusa SARS-CoV-2 ustalenia dokonano na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji fotograficznej obiektu, wykonanej zgodnie ze szczegółowymi poleceniami zespołu kontrolującego. Ponadto przedstawiciele Fundacji złożyli oświadczenia, w których potwierdzili zgodność zdjęć z faktycznym stanem inwestycji stanowiącej zadanie publiczne oraz wykonanie wszystkich prac w sposób i ilości zakładanej w ofercie.

W budynku zamontowano okna oraz drzwi zewnętrzne, przeprowadzono roboty wewnętrzne, w tym wykonano ścianki działowe i kominy, posadzki z płytek ceramicznych, podwieszane stropy, zamontowano drzwi wewnętrzne. Pomieszczenia wytynkowano, a ściany pomalowano albo wyłożono płytkami. Przygotowano kotłownię, założono centralne ogrzewanie, instalację wodno-kanalizacyjną oraz elektryczną. Na zewnątrz budynku wykonano elewację, taras, schody wejściowe z obłożeniem płytkami gres, chodniki z kostki brukowej i betonowe obrzeża.

Zdecydowaną większość prac przeprowadzono zgodnie z kosztorysami przedstawionymi na etapie rozpatrywania oferty przez KPRM²⁵, nie zostały one jednak wskazane jako załącznik do umowy lub oferty. Na podstawie wspomnianych kosztorysów skalkulowano koszty realizacji zadania. W ramach tych kosztów wykonano założone prace, przy czym w dwóch przypadkach zakres prac zmieniono, osiągając korzystniejszy efekt. W budynku, z wyjątkiem kotłowni, zamiast wewnętrznych stropów podwieszanych z płyt gipsowo-kartonowych zastosowano strop z drewna oraz dodatkowo zamontowano dwa grzejniki naścienne.

[Rozliczenie kosztów zadania]

8. W sprawozdaniu rozliczono kwotę 562.514,49 zł, w tym 422.420,58 zł z dotacji KPRM i 140.093,91 zł ze środków własnych Fundacji²⁶. Wyższy od zaplanowanego (562.187,83 zł) koszt realizacji zadania związany był z rozliczeniem w ramach sprawozdania kwoty 326,66 zł, której nie uwzględniono w umowie. Kwota ta wynikała z nieprzewidzianych w ofercie opłat za prowadzenie rachunku bankowego. Wydatek ten ujęto w sprawozdaniu w ramach środków własnych Zleceniobiorcy, jednakże nie jako koszt obsługi, a jako koszt merytoryczny, co było nieprawidłowe. W ramach rozliczeń nie dokonywano przesunięć pomiędzy kategoriami, ani pozycjami kosztów realizacji zadania.

Zgodnie z wyjaśnieniem²⁷, opłat bankowych nie przewidziano w ofercie, jak również ujęto je w sprawozdaniu wśród kosztów merytorycznych w wyniku błędu.

Kwota rozliczona w sprawozdaniu 562.514,49 zł jest o 3 grosze wyższa niż wynikająca z dowodów księgowych, tj. 562.514,46 zł²⁸. Zgodnie z wyjaśnieniem²⁹, błąd w sprawozdaniu wynikał z nieuwagi.

9. Fundacja zapewniła odpowiedni wkład finansowy na potrzeby realizacji zadania publicznego. Zwiększono udział środków własnych, z zachowaniem odpowiedniej struktury finansowania zadania, tj. udział prawidłowo rozliczonych wydatków z dotacji (422.420,58 zł) w faktycznym koszcie całkowitym (562.514,46 zł) wyniósł 75,1%, a środków własnych – 24,9% (140.093,88 zł). Tym samym nie przekroczono wskaźników określonych w umowie³⁰.

Udział wydatków sfinansowanych z dotacji wyniósł 75,1%, tj. zgodnie z umową nie przekroczył 75,14% całkowitych kosztów zadania publicznego. Z kolei udział środków własnych wyniósł 24,9% wspomnianych kosztów (zgodnie z umową co najmniej 24,86%). W ramach środków własnych wykonano instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną i centralnego ogrzewania, kotłownię oraz zapewniono nadzór inwestorski, a także pokryto opłaty bankowe.

[Czasowe wykorzystanie dotacji niezgodnie z umową]

10. Część środków wydatkowanych w ramach zadania w kwocie 45.326,66 zł została wykorzystana czasowo niezgodnie z postanowieniami umowy. Środki z dotacji w kwocie 45.000 zł (z 422.420,58 zł, tj. 10,7% przyznanej dotacji) przeznaczono okresowo (4 miesiące) na prowadzony przez Fundację remont zabytkowego budynku w Łańcucie. Z kolei w ramach kwoty 326,66 zł z dotacji pokrywano bieżące koszty obsługi rachunku bankowego (wykorzystywano czasowo środki z dotacji), a na koniec realizacji zadania równowartość tej kwoty uiszczono i rozliczono jako środki własne Fundacji. Było to niezgodne z § 2 ust. 4 umowy, w którym Zleceniobiorca zobowiązał się do wykorzystania otrzymanych środków zgodnie z celem, na jaki je uzyskał i na warunkach określonych w umowie.

Z rachunku utworzonego do obsługi zadania 27 sierpnia 2019 r. przekazano kwotę 45.000 zł na inny rachunek Fundacji. Środki przeznaczono na remont zabytkowego budynku w Łańcucie, a następnie z rachunku Fundacji, a nie rachunku do obsługi zadania, 30 grudnia 2019 r. zapłacono za wykonanie robót budowlanych i instalacji. Wyjaśniono³¹, że kwotę tę przelano pomyłkowo

²⁵ Kosztorysy stanowiły załączniki do umów z wykonawcą robót budowlanych.

²⁶ Faktyczny koszt realizacji zadania, wynikający z dowodów księgowych, był o 3 grosze niższy, tj. wyniósł 562.514,46 zł (w tym 140.093,88 zł w ramach środków własnych Fundacji).

²⁷ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020.

²⁸ Faktyczny koszt realizacji zadania, wynikający z dowodów księgowych wyniósł 562.514,46 zł (w tym 140.093,88 zł w ramach środków własnych Fundacji). Różnica spowodowana była tym, że suma kosztów 3 różnych działań (177.093,91 zł) była wyższa od wartości faktury nr 06/12/2019, na podstawie której poniesiono wydatek we wspomnianym zakresie (177.093,88 zł).

²⁹ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020.

³⁰ § 3 ust. 6 i § 4 ust. 1 umowy.

³¹ Wyjaśnienia członków Zarządu Fundacji z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020.

i wykorzystano do zapłaty za prace przy innej inwestycji. Wskazano, że *pomyłka* została zauważona dopiero w momencie zapłaty za fakturę końcową w ramach *zadania*. Od wspomnianych środków nie uzyskano przychodów z tytułu odsetek bankowych.

Opłaty bankowe w łącznej wysokości 326,66 zł były na bieżąco pokrywane z rachunku utworzonego do obsługi *zadania publicznego*. Następnie równowartość tej kwoty, pokrytą ze środków własnych *Fundacji*, uwzględniono w ramach opisu faktury³² za prace budowlane i instalacje, ze wskazaniem, że są to środki z dotacji KPRM. Zgodnie z wyjaśnieniem³³, sposób sfinansowania opłat wynikał z faktu, że były one pokrywane bezpośrednio z rachunku bankowego, na którym znajdowały się tylko środki KPRM.

11. Operacje gospodarcze dotyczące 2 wydatków związanych z czasowym wykorzystaniem środków niezgodnie z *umową* (45.326,66 zł), nie zapewniały przejrzystości podziału środków z dotacji oraz wkładu własnego *Fundacji*, a także ograniczały możliwość szybkiego wskazania operacji gospodarczych związanych z wydatkowaniem tych środków. W efekcie opis i dekretacja faktury końcowej za wykonanie robót budowlanych i instalacji³⁴, były niezgodne z zapisami na kontach księgowych. Ponadto zmiany dekretacji na tej fakturze wprowadzono niezgodnie z zasadami określonymi w art. 22 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵ (dalej: *ustawa o rachunkowości*) poprzez zamazanie poprzednio naniesionych wartości (pierwsza zmiana), a następnie nieodnotowanie daty korekty (druga zmiana).

Jak wskazano w pkt. 10, z rachunku przewidzianego do obsługi dotacji dokonano nietransparentnych wydatków w łącznej kwocie 45.326,66 zł. Dla zapewnienia przejrzystości przepływu środków kwota 45.000 zł, czasowo przeznaczona na inną inwestycję, nigdy nie powinna być przekazana na inny rachunek *Fundacji*, a jeśli już tak się stało, powinna zostać zwrócona na rachunek przewidziany do obsługi dotacji i z niego należało ponieść wydatek w ramach *zadania publicznego*.

Z kolei w przypadku kwoty 326,66 zł dotyczącej opłat bankowych, dla zachowania przejrzystości podziału środków z dotacji oraz wkładu własnego *Fundacja* powinna zasilić tą kwotą rachunek przeznaczony do obsługi zadania – tak, aby faktycznie pokrywać bieżące opłaty bankowe ze środków własnych *Zleceniobiorcy*. Operacje te powinny odzwierciedlać księgowania na koncie dotyczącym wyłącznie środków własnych. Natomiast w ramach kwoty 326,66 zł dokonywano księgowania zarówno na koncie dotyczącym dotacji, jak i na koncie dotyczącym środków własnych³⁶.

W efekcie, na fakturze końcowej za wykonanie robót budowlanych i instalacji, opłaconej w całości z własnego rachunku *Fundacji*, w ramach opisu źródeł finansowania wskazano, że z dotacji KPRM zapłacono 45.326,66 zł (*za roboty zewnętrzne – zakończenie*), natomiast w ramach dekretacji księgowej pierwotnie podano, że z dotacji KPRM zapłacono 45.000,00 zł, a kwotę 326,66 zł w ramach środków własnych. Następnie (po poprawie) w dekretacji księgowej wskazano, że z dotacji zapłacono kwotę 45.326,66 zł. W toku kontroli *Fundacja*, w celu ujednoczenia adnotacji na fakturze, dwukrotnie naniósł zmiany na dekretację księgową. W efekcie końcowym dekretacja na fakturze była niezgodna z zapisami na kontach księgowych³⁷. Korekty dekretacji dokonano niezgodnie z art. 22 ust. 1 i 3 *ustawy o rachunkowości*, tj. najpierw zamazano zapis, a następnie nie podano daty korekty.

[Ewidencja księgowa i dokumentacja finansowo-księgowa]

12. *Zleceniobiorca* posiadał wszystkie dokumenty finansowo-księgowe wykazane w *sprawozdaniu* (5 faktur i wyciąg bankowy), które potwierdzały wydatki na łączną kwotę 562.514,46 zł. W trakcie kontroli *Fundacja* uzupełniła opisy dokumentów księgowych o elementy, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy o rachunkowości*. Dekretacje na dowodach księgowych odpowiadały zapisom na kontach, z wyjątkiem faktury końcowej za wykonanie robót budowlanych i instalacji (opisanej w pkt. 11).

Na dowodach księgowych niezgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy o rachunkowości* brakowało miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych i podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, jednak w toku kontroli uzupełniono opisy dokumentów księgowych o te elementy. Wszystkie faktury zawierały potwierdzenie kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej dokumentów. W opisie faktur wskazywano źródło finansowania wydatku, nazwę *zadania* oraz – z jednym wyjątkiem³⁸ – numer *umowy*.

³² Nr 06/12/2019.

³³ Wyjaśnienia członków Zarządu *Fundacji* z 20 czerwca 2020 r., znak: FSFnRAL-0401/05/2020.

³⁴ Faktura nr 06/12/2019 z 22 grudnia 2019 r.

³⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 351, t. j. ze zm.

³⁶ Poszczególne opłaty na bieżąco księgowano na koncie dotyczącym środków dotacji (501-03-01), a następnie równowartość tej kwoty została zaksięgowana na koncie dotyczącym wkładu własnego (501-03-02).

³⁷ Na kontach nr 501-03-01 i 501-03-02 dotyczących tej faktury. Tj.: zmieniona dekretacja wskazuje na zaksięgowanie: na koncie nr 501-03-01 (45.326,66 zł) oraz koncie nr 501-03-02 (131.767,22 zł), podczas gdy zapisy na tych kontach dla tej faktury przedstawiają się następująco: konto nr 501-03-01 (45.000,00 zł) oraz konto nr 501-03-02 (132.093,88 zł).

³⁸ Faktura nr 2/12/2019 z 30 grudnia 2019 r.

13. Stosownie do § 6 ust. 1 *umowy*, *Fundacja* prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową dla *zadania publicznego*, zgodnie z *ustawą o rachunkowości*.

Zgodnie z *Polityką rachunkowości Fundacji*³⁹ księgi rachunkowe prowadzone były techniką ręczną.

Dla *zadania publicznego* prowadzono następujące konta:

- a) 501-03 – koszty działalności statutowej w ramach budowy świetlicy środowiskowej w Pnikucie:
 - 501-03-01 (środki obce),
 - 501-03-02 (środki własne);
- b) 131-05 – *Rachunek bankowy* w ramach budowy świetlicy środowiskowej w Pnikucie;
- c) 201-03 – *Rozrachunki z dostawcami* w ramach budowy świetlicy środowiskowej w Pnikucie;
- d) 701-3 – *Przychody z działalności statutowej* w ramach budowy świetlicy środowiskowej w Pnikucie.

14. Zastrzeżenia budzi, że fakturę końcową za wykonanie robót budowlanych i instalacji⁴⁰ sprawdzono merytorycznie i zatwierdzono do zapłaty w dniu jej wystawienia, a przed odbiorem prac. Działanie takie było nierzetelne i powodowało ryzyko zapłaty za prace wykonane nieprawidłowo, jednak ostatecznie fakturę opłacono w dniu odebrania tych prac.

Faktura końcowa za wykonane prace została sprawdzona pod względem merytorycznym i zatwierdzona do zapłaty 22 grudnia 2019 r., tj. przed odbiorem prac budowlanych i instalacji (30 grudnia 2019 r.). Takie działanie było nierzetelne i niezgodne z obowiązującą w *Fundacji Instrukcją kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych*⁴¹. Ostatecznie zapłaty dokonano 30 grudnia 2019 r. Wyjaśniono⁴², że dekretacji dokonano z wyprzedzeniem z uwagi na utrudnioną organizację uzyskania podpisu członka Zarządu *Fundacji* na fakturze.

15. Nie uzyskano przychodów z tytułu odsetek bankowych od środków przekazanych przez *KPRM*. Rachunek przeznaczony do obsługi dotacji był utrzymywany do końca realizacji *zadania publicznego* i nie był oprocentowany.

16. *Fundacja* nie była płatnikiem podatku VAT⁴³. Ze środków pochodzących z dotacji pokryte zostały koszty kwalifikowane w kwotach brutto (łącznie z naliczonym podatkiem VAT). *Zleceniobiorca* nie podejmował czynności mających na celu odzyskanie zwrotu podatku VAT z tytułu faktur rozliczonych w ramach *zadania publicznego*⁴⁴.

[Informacje o kontroli]

Czynności kontrolne prowadzono od 8 czerwca do 17 lipca 2020 r. (w trybie określonym w § 8 *umowy* i w sposób zgodny ze *Standardami kontroli w administracji rządowej* z 31 sierpnia 2017 r.).

Kontrolę w związku ze stanem epidemii spowodowanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2⁴⁵ przeprowadził zdalnie zespół w składzie⁴⁶:

- Natalia Mikielska, główny specjalista w *KPRM*, kierownik zespołu kontrolującego,
- Krzysztof Dodot, główny specjalista w *KPRM*, członek zespołu kontrolującego.

Organem uprawnionym do reprezentowania *Fundacji* był jej Zarząd. Oświadczenia woli w imieniu zarządu składa Prezes Zarządu działający łącznie z jednym członkiem Zarządu. W okresie objętym kontrolą w składzie Zarządu byli:

- pan ██████████, Prezes Zarządu,
- pani ██████████, Członek Zarządu,
- pan ██████████, Członek Zarządu,
- pan ██████████, Członek Zarządu.

Główny Specjalista

Natalia Mikielska

Główny Specjalista

Krzysztof Dodot

³⁹ Załącznik nr 1 do uchwały nr 03/2015 Zarządu *Fundacji* z 15 stycznia 2015 r.

⁴⁰ Faktura nr 06/12/2019 z 22 grudnia 2019 r.

⁴¹ § 3 (część IV) *Instrukcji kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Fundacji*, stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały nr 05/2015 Zarządu *Fundacji* z 20 stycznia 2015 r.

⁴² Wyjaśnienia członków Zarządu *Fundacji* z 20 czerwca 2020 r. znak: FSFnrAL-0401/05/2020.

⁴³ Oświadczenie osób reprezentujących *Fundację* z 8 marca 2019 r. stanowiące zał. nr 3 do *umowy* oraz status w Wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT – dostęp: 15 czerwca 2020 r.

⁴⁴ Oświadczenie osób reprezentujących *Fundację* z 15 czerwca 2020 r.

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491).

⁴⁶ Na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 9/2020 i 10/2020 wydanych 5 czerwca 2020 r. przez Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego.